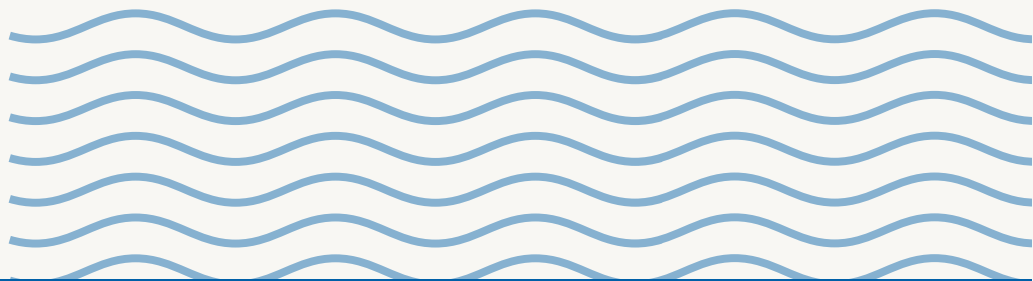

NATUURLIJK BEREIKBAAR!

THEMAWEEK 'NATUURLIJK, BEREIKBAAR!'

Themaweek 'Natuurlijk, Bereikbaar!'

Bijeenkomst Zaterdag 11 maart 2023

Lunchbijeenkomst

Aanwezig: 36 personen

In de tent die speciaal voor de themaweek 'Natuurlijk, Bereikbaar!' is opgezet, verzamelen zich na twaalfen een aantal leden van de externe adviesgroep en mensen die zich voor de adviesgroep hadden aangemeld, maar niet zijn geselecteerd. De middag geeft deze mensen de kans om toch hun wensen kenbaar te maken.

Welkomstwoord

Ger heet iedereen welkom. *"We hebben een inspirerende week achter de rug. Afgelopen maandag zijn we begonnen met het informeren van onze eigen mensen. Op dinsdag was de bijeenkomst voor de toeristische sector, op woensdag voor zorg, sport, cultuur en onderwijs, donderdag kwam de provinciale politiek aan het woord en gisteren hebben we de logistiek aan het woord gelaten. En nu zijn jullie aan de beurt. Ik hoop dat dit de slagroom op de taart gaat zijn."*

Routekaart

Na het vertonen van de aftermovie over de eerste vier dagen van de themaweek, vertelt Rogier over de routekaart die WPD aflegt met als eindbestemming het definitieve vervoersconcept. *"Momenteel zijn we bezig met het ophalen van wensen en scenario's. Ik ben in november begonnen in deze rol. Toen ik me aan het voorbereiden was, werden er al veel oplossingen geopperd. Maar gaandeweg ontdekte ik dat er bijna nooit wordt gesproken over wat we graag willen en verwachten van de veerverbinding van de toekomst. Er zijn mensen die al snel beginnen over de vaargeul. Die heeft inderdaad te maken met het concept, maar ongeacht hoe groot of klein de vaargeul is, onze wensen met betrekking tot de bereikbaarheid zullen niet anders zijn."*

Het verzamelen van wensen ronden we rond de zomer af. Daarmee gaan mensen die gespecialiseerd zijn in het bouwen van schepen aan de slag. Zij maken verschillende schetsen die invulling geven aan de wensen. Rond november van dit jaar komen we bij u terug en gaan we met u in gesprek over welke keuze we gaan maken. Begin volgend jaar geven we groen licht voor één van de concepten.

Nu zijn we dus bezig met het ophalen van wensen. Dat staat centraal. Dit gaan we doen aan de hand

van stellingen. Het is niet zo dat de stellingen de meningen zijn van WPD. Ze hebben alleen als doel om met elkaar het gesprek te voeren. Ik zie daar heel erg naar uit."

Vervolgens neemt dagvoorzitter Marijke Roskam het woord voor de stellingen.

STELLING

Als bewoner van Ameland of Schiermonnikoog heb ik een urgente situatie aan de wal. WPD dient ruimte te maken voor eilander auto's op een uitverkochte veerboot.

Uitslag

Eens	70%
Oneens	11%
Geen mening	19%
Anders	0%

Reacties

- "Eens. Beroepsmatig heb ik hiermee te maken. Als dit niet kan, moet dit anders. Ik vind dit belangrijk."*
Marijke: *"Aan welke gevallen denk je dan?"*
"Semi-acute situaties. Als het echt acuut is, hebben we de helikopter, maar in semi-acute situaties is het belangrijk om snel weg te kunnen. Wat je verder veel hoort, is de vraag om vervoer buiten de reguliere diensttijden. Er zijn discussies geweest over dat er in de avond en nacht niet meer gevaren kan worden, maar het is belangrijk dat dit wel kan."
- "Ik ben verloskundige en ik sluit me hierbij aan. Als ik voorlichting geef over de bevalling en uitleg dat de partner vanwege het gewicht niet met de vrouw mee kan in de helikopter als ze moet bevallen, dan vind ik het lastig om dat uit te leggen. En zo zijn er legio andere voorbeelden. Andersom ook: als ik aan de wal ben en terug moet voor een dienst, dan moet daar ook plaats voor zijn."*
- "Ik heb niet direct te maken met urgente situaties, maar ik heb wel ingevuld dat het mooi zou zijn als er ruimte is aan boord. Stel dat je naar het ziekenhuis moet omdat een familielid daar met de helikopter naartoe is gebracht, dan is het mooi als je mee kunt. Zowel overdag als 's nachts."*
Marijke: *"Hoe zie je dat voor je? Een aparte plek,*

bijvoorbeeld 'op de wip-kaartjes'?"

- "Je zou bijvoorbeeld twee plekken vrij kunnen houden, maar tot hoe lang moet je dat doen?"
- "Ik ben geen eilander, maar kom wekelijks op het eiland. Ik kan me voorstellen dat als je op het eiland woont, je dit wilt."
- "Ik ben het met de stelling eens. Denk aan Venetië, daar heeft iedere Venetiaan voorrang op de boten."
- "Ik denk dat als je zegt: je krijgt je geld terug als je toch van de boot af wordt gehaald vanwege een urgente situatie, dat dat wel kan."

Marijke: "Ook die toerist met een grote koffer die een flinke prijs voor een huisje heeft betaald?"
"Deutsche Bahn doet het ook."

STELLING

Stel WPD heeft 365 dagen per jaar alternatieven beschikbaar voor urgente situaties...

Uitslag

Dan bepaalt WPD vooraf wat urgent is en wat niet	48%
Dan bepalen we als eilanders onderling wel wat urgent is en wat niet	24%
Dan bepaalt het ministerie in de concessieverlening wat urgent is en wat niet	12%
Dan bepaalt de gemeente vooraf wat urgent is en wat niet	15%

Reacties

- "Dat bepalen de eilanders, omdat hier een sterke sociale controle is. Dus je hebt wel in de gaten of het echt urgent is. Normaal bel je WPD en kom je er in samenspraak wel uit. Vroeger had je ook nog drie plaatsen vrij voor eilanders. Het zou een mix kunnen zijn."
- "Er moet wel echt een duidelijke reden zijn. De praktijk moet uitwijzen of zoiets blijvend is, maar je kunt het wel een of twee jaar uittesten."
- "Het probleem is er niet, want de boot is nooit helemaal volgeboekt."

Marijke: "We hebben verhalen gehoord van mensen die niet mee konden."

Reactie op deze opmerking: "Je kunt altijd mee."

STELLING

In hoeverre vindt u dat in de toekomst de auto's van toeristen op de wal moeten blijven staan en dat op het eiland ingezet moet worden op ander vervoer voor toeristen?

Uitslag

Mee eens, Ameland moet zoveel mogelijk autovrij worden	28%
Oneens, onze toeristen verwachten een bepaald comfort op het eiland, gebruik maken van eigen auto's hoort daarbij	3%
Een combi, streven naar 50% minder toeristisch autovervoer	67%
Anders	3%

Reacties

- "Een combi heb ik ingevuld. Ik denk niet dat we als economie terug willen naar een autoluw eiland."
- "Ik heb combi opgegeven. In niet alle gevallen hoeft je de auto mee te nemen. Een verblijf in Hollum of Ballum is wel anders dan een verblijf in Nes of Buren."
Marijke: "En deelvervoer?"
- "Ik denk dat dat best kans van slagen heeft."
- "Ik zat zelf te denken aan gratis vervoer op het eiland, zodat mensen zo kunnen instappen."

Rogier: "Ik weet dat een aantal van u een weekend Ameland geboekt heeft en ik weet dat een aantal hier met de auto is. Als we zeggen: we willen 50% minder auto's, wie zegt dan: ik laat de auto staan? En wat moeten we doen om dit te stimuleren?"

- "De oplossing is vrij simpel. Kijk naar het gewicht per auto. Als je 350,- euro voor een overtocht rekent, laten meer mensen de auto staan. Het is bijna goedkoper om met de auto te komen dan om te parkeren. Dus je moet het aantrekkelijker maken om de auto te laten staan."
- "Wij zijn vandaag met de auto door de sneeuwstorm gegaan, anders waren we hier met de fiets. Om ons te verleiden om de auto te laten staan, denk ik aan het vervoer op het eiland. Bijvoorbeeld kleinere busjes."
- "Een caravan meenemen is lastig zonder auto. We zullen iets moeten vinden om te segmenteren." Iemand reageert hierop: "Misschien zeggen: als je

in een hotel verblijft neem je geen auto mee, als je kampeert of in een huisje verblijf mag dat wel.”

- “Ik ben vóór Ameland autovrij. Dan komen er veel meer alternatieven dan we nu kennen. Ik houd me bezig met stadslogistiek. We staan aan het begin van wat mogelijk gaat worden op het gebied van vervoer. Ook voor mensen die vanwege beperkingen in rolstoel zitten, daar zijn alternatieven voor.”

STELLING

Het nachtvervoer met een watertaxi moet onderdeel worden van de concessieverlening door het ministerie van IenW.

Uitslag

Eens	69%
Oneens	6%
Geen mening	22%
Anders	3%

Rogier: “Misschien is het goed om wat context te geven over de concessie. We voeren een geconcessioneerde dienstverlening uit. Want in de zomer is het heel druk en de overige maanden niet. De gemiddelde bezetting schommelt tussen de 9 en 12 procent.

Het Rijk heeft gezegd: om te voorkomen dat in het piekseizoen heel veel verschillende rederijen hier aan het varen zijn die niets verdienen in het laagseizoen, is WPD de enige aanbieder. Maar we moeten wel het hele jaar door voor de dienstverlening zorgen.”

Marijke: “Mensen denken vaak: misschien dat we in de toekomst met kleinere boten kunnen varen.”

Rogier: “De dekbezetting is zo’n 70% door het jaar heen. Vooral bouwvakkers en bevoorrading van supermarkten en horeca. Op de boot van 7.15 uur is de dekbezetting bijna 100%. Is het druk, dan knelt het. In het vervoersconcept wil je de piekbelasting zo klein mogelijk maken. Supermarkten doen dat bijvoorbeeld ook. In december is er veel vraag naar slagroom en ijs. Om piekbelasting te voorkomen, worden vanaf de zomervakantie en vóór de kerstperiode tandenborstels en dergelijke vervoerd naar de supermarkten, zodat rond de feestdagen ruimte is in de vrachtwagens voor ijs en slagroom.”

Vraag uit de groep: “Wat is nachtvervoer? En waarvoor wil je dit gebruiken?”

Marijke: “Bij de bijeenkomst over cultuur was er een jongen die door het hele land optreedt maar ‘s avonds niet naar huis kan. Ook is het uitnodigingen van artiesten voor culturele evenementen soms lastig omdat die ‘s avonds weer naar huis willen. Dus zoals het ov aan de wal georganiseerd is, dat dat hier ook zo zou zijn.”

“Ik ben het ermee eens, maar ik vind dat je ook geen wildgroei moet krijgen in watertaxi’s met nog meer vervoer en nog meer lawaai over het wad. Ik denk dat het beter is dat één vervoerder dit regelt.”

“Nachtvervoer moet wel doorgaan. Hoeft niet per kwartier, maar als ik nu al weet dat ik volgende week ‘s avonds over wil, dat ik dat kan regelen.”

STELLING

Toerisme op de eilanden moet kunnen blijven groeien.

Uitslag

Eens	12%
Oneens	26%
Alleen buiten het seizoen	47%
Anders	9%
Geen mening	6%

Reacties

- “Ik denk dat we aan de max zitten, dat de bedden al vol zitten. In het voor- en naseizoen zou er nog wel wat bij kunnen. Maar je moet wel 12 maanden je medewerkers in dienst houden.”
- “Ik ben toerist. Ik heb gekozen voor ‘buiten het seizoen’. Ik kan me voorstellen dat het in het hoofdseizoen heel druk is. Maar toerisme is wel de economische pijler van Ameland. Dus ik denk dat je een balans moet vinden en moet groeien in het naseizoen.”
- “Rond Hemelvaart en Pinksteren zijn de drukste kampeerseizoenen op de wal, maar niet op het eiland. Dat heeft denk ik te maken met de kosten van een ticket voor de veerboot. Als je wat wilt doen, moet je aan die knop draaien, denk ik.”
- “Mee oneens. Ik ben toerist van Schiermonnikoog. We komen er voor onze rust en het wordt steeds drukker. Voor mij en mijn gezin wordt het steeds minder leuk, het wordt steeds minder relaxt.”

STELLING

Alle evenementen moeten plaatsvinden in het buitenseizoen, dan verdelen we de drukte.

Uitslag

Eens	29%
Oneens	60%
Anders	3%
Geen mening	9%

Reacties

- "Sportevenementen zijn volgens mij al behoorlijk verdeeld tussen maart en december. Dat zou je met andere evenementen ook kunnen doen. Maar muziek-evenementen horen in de zomer."
- "Ik vind dat evenementen de vakantie iets extra's geven."
- "Mensen moeten ook vermaakt worden, dan worden ze ook niet vervelend."

STELLING

In een Werelderfgoed moet de mens zich aanpassen aan de natuur in plaats van dat we de natuurlijke omstandigheden aanpassen aan de mens. WPD moet volledig 'varen op het getij'.

Uitslag:

Eens	31%
Oneens	58%
Geen mening	6%
Anders	6%

Reacties

- "Sowieso mis ik de groene sector deze week." Marijke: "Die was bij alle sessies deze week wel vertegenwoordigd." Rogier vult aan: "Ook donderdag in het relatieprogramma. We hebben deze week wel ingericht rondom gebruikers, maar met de groene partijen hebben we goed contact. Ik denk dat het goed is om te weten dat bij varen op getij WPD gaat over veerdiensten en RWS over de vaarweg. RWS is bezig met nadenken over hoe de toekomst eruit moet zien. Varen we straks van Ferwerd naar Hollum of van Holwerd of Nes? Er zijn ook varianten waarbij je bij laagwater niet meer kunt varen. Daarom deze stelling."
- "Je moet weten of je op die boot weg kan en wanneer die vaart. Voor toeristen maakt het niet uit of de boot een uurtje later is. Maar voor eilanders... je kunt niet meedoen aan de samenleving op de wal als die boot niet betrouwbaar is."
- "Als je op tij gaat varen moet je 24/7 varen, anders krijg je nooit al die mensen over. Dan dan zijn er 's nachts ook bewegingen. Dat gaat dan

constant door."

- "Op tij varen is een vloekwoord, maar we zitten gevangen in de regelgeving van Brussel. We hebben nu een knip tussen 12.30 en 13.00 uur, maar je kunt ook denken: we maken een knip op laagwater. Liever niet, maar als het verplicht wordt vanwege regelgeving, dan zou dat een optie kunnen zijn."
- "Ik zou het fair vinden als eilanders bijna gratis over mogen. Of dat de tarieven lager zijn. Dan kan ik me voorstellen dat met een grote boot toeristen vier keer per dag met hoogwater over kunnen en Amelanders vaker met een kleine boot."

STELLING

Stel dat WPD uitsluitend op getij moet gaan varen. Gevolg: auto's toeristen overdag op het dek, vrachtvervoer 's nachts. Als dat de redding is voor de natuur, de Waddenzee én onze bereikbaarheid niet negatief beïnvloedt, dan is dit een prima oplossing.

Uitslag

Eens	45%
Oneens	38%
Geen mening	12%
Anders	5%

Reacties

- "Ik ben toerist op Schier. Dus geen eilander en geen ondernemer. Als ik kijk naar eilanden waar je twee tot drie uur voor moet varen om te bereiken, dan is het altijd te regelen. Ik denk ook: als je zorgt dat je op het eiland zaken kunt opslaan, dan helpt dat."
- "Wat ik mis in deze stelling is de splitsing van personen en goederenvervoer. Ik zou personenvervoer tij-onafhankelijk maken en mogelijk goederenvervoer wel op tij."

STELLING

Stel dat WPD in staat is om duurzame bereikbaarheid te realiseren die niet ten koste gaat van het aantal afvaarten.

Uitslag

Dan mag een kaartje met maximaal €2,50 stijgen voor eilanders en toeristen	31%
Dan mag een kaartje met maximaal €5,00 stijgen voor eilanders en toeristen	19%
Dan mag een kaartje voor toeristen met maximaal €9,50 stijgen, eilanders betalen voldoende	33%
Anders	17%

Reacties

- “Er zijn heel veel import-mensen die bewust kiezen om op het eiland te wonen, dus die hoeft je niet extra te faciliteren om het goedkoper te maken. Maar ik begrijp voor eilanders die hier geboren en getogen zijn, dat ze voldoende betalen. Daarvoor moet je een goede mix zien te vinden.”
- “Ik heb gestemd 2,50 euro, want alle bevolkingsgroepen willen weleens naar een eiland.”
- “Ik zou de rekening neerleggen bij mensen met een grote auto, die mogen die toeslag betalen.”
- “Ik denk dat je dit niet bij toeristen apart moet neerleggen. Dit is een overstijgend iets, waaraan misschien heel Nederland aan moet bijdragen.”

STELLING

Als om welke reden dan ook een nieuw vervoersconcept duurder uitvalt dan vandaag...

Uitslag

Dan moeten alle tarieven evenveel stijgen	56%
Dan moeten de bezoekers tarieven stijgen, Eilanders betalen al genoeg	28%
Dan moeten Eilander tarieven stijgen, bezoekers betalen al genoeg	0%
Anders	17%

Reacties

- “Dan moet het bezoekerstarief stijgen, eilanders betalen genoeg. Als je het niet kunt betalen, moet je niet komen.”
Iemand reageert hierop: “Niet iedere bezoeker is een toerist. Er zijn ook mensen die een bijdrage leveren aan de economie of in het onderwijs werken, of die op de wal wonen en naar familie komen. Dus ik denk niet dat je dat zo zwart-wit moet zeggen.”
- “Wat vaak onderbelicht is, zijn de kinderen die op het vasteland leren. Dan komt er veel terecht op de schouders van ouders. Zodra de veerboot onder het openbaar vervoer valt, is het een ander verhaal, maar met een concessie niet. Voor kinderen is naar pake en beppe gaan belangrijk, maar je bent zo meer dan vijftig euro kwijt om op familiebezoek te gaan.”
- “Ik denk dat we niet moeten vergeten dat met name verblijfstoeristen dubbel belast worden. Ze moeten een duur kaartje kopen en de toeristenbelasting stijgt elk jaar. Je kunt niet alles afwentelen op het kaartje.”
Iemand reageert hierop: “Voor de toeristenbelasting kom je bij de gemeente terecht.”

STELLING

Eten en drinken is belangrijk. Voor een overtocht korter dan 30 minuten wens ik:

Uitslag

koffie/thee aan boord	30%
koffie/thee in de terminals	45%
koffie/thee/verpakte sandwiches/snoep/fruit in automaten aan boord	15%
koffie/thee/verpakte sandwiches/snoep/fruit in automaten in de terminals	9%

Reacties

- “Doe het in de terminal als het zo’n korte reis is. Dat scheelt gewicht en gedoe en spullen aan boord.”
- “De stewards en stewardessen in treinen zijn ook afgeschapt. Je kunt wat in de tas meenemen. Ik weet niet hoe groot het verdienmodel is en of het afschaffen in de tarieven verrekend wordt.”
- “Als je aan de vaste wal bent en je hebt de hele dag gewinkeld, dan is het fijn om aan boord even te eten en te drinken. Als je 45 minuten onderweg bent of je hebt vertraging, is dat fijn.”

STELLING

Eten en drinken is belangrijk. Voor een overtocht met de veerdienst van langer dan 45 minuten wens ik aan boord de volgende horecafaciliteiten:

Uitslag

koffie/thee/verpakte sandwiches/snoep/fruit in automaten aan boord	11%
7.00 – 9.00 ontbijt/ 11.30-13.30 lunch/ 17.30 – 19.30 avondmaaltijd	30%
Zoals het nu geregeld is op de veerdienst	54%
Anders	5%

Er zijn verder geen reacties op deze stelling.

Ideeën voor het vervoersplan

Het is tijd voor het laatste onderdeel: het delen van ideeën voor het toekomstig vervoersplan in Slido. De aanwezigen worden uitgenodigd om zo vrij mogelijk na te denken. Verschillende antwoorden verschijnen op het scherm en komen ter sprake:

- “Parkeertarieven op Holwerd verlagen. Personen en goederenvervoer van elkaar scheiden en (duurzaam) ov op Ameland.”
- “Gratis parkeren aan de wal.”
- “Zijn er meerdere mensen die een overtocht

wensen (en meer willen betalen), dan moet dit 24/7 mogelijk zijn.”

- “Betonnen vaargeul zodat het zand er niet in kan lopen.”
- “Zorg dat je gratis kunt parkeren aan de wal. Daar kun je morgen mee beginnen. Zo zullen meer mensen hun auto laten staan. Er zijn zoveel shared vervoersconcepten. Begin gewoon met ervoor te zorgen dat de stroom van auto’s omlaag gaat.”
- “Parkeren moet gratis en voor met name grote gezinnen moet er een familiekorting komen.”
- “Als je met hoogwater vaart en met laagwater niet, dan kun je misschien iets over het wad doen. Misschien fietsen.”
- “Het parkeertarief hoeft niet gratis, maar mag wel lager. En dan wel faciliteren dat mensen zich over het eiland kunnen verplaatsen met duurzaam ov.”
- “Ik typte net elektrificatie voor wat betreft al het openbaar vervoer. En gratis ov. Volgens mij kan dat morgen al worden ingevoerd.”
- “Het blijft dweilen met de kraan open om de vaargeul open te houden. Simpele oplossing: een heel grote boot inzetten die naar Hollum vaart. Daar zitten we aan een zeegat. En vanuit Nes doe je nog iets met een licht bootje dat naar de overkant vaart. Aan de overkant kunnen mensen ook hun auto laten staan.”
Reactie op deze inbreng: “Het idee is natuurlijk prachtig, maar in de praktijk niet uitvoerbaar. Als wij van Den Helder naar de kop van Hollum moeten varen, moeten we twee keer het wantij op.”
- “Dan varen we buitenom.”
- “Dan moeten we kotszakjes meenemen.”
- “Een geruisloze hovercraft.”
- “Mijn idee is: drie kleine, ondiep stekende boten.”
- “Overdekte looppromenades, met name voor ouderen. Je moet nu best wel ver lopen om bij de bussen te komen en in Holwerd loop je soms met harde wind naar het parkeerterrein. Dat is niet te doen.”
Iemand vult aan: “Ik werk bij een taxibedrijf en

zie mensen door weer en wind helemaal naar de parkeerplaats bij het havenkantoor lopen. Vroeger stonden we bij de hekken.”

- “Een tunnel. Volgens mij hartstikke duurzaam en dan zijn we van het hele probleem af.”
- “We willen een eiland blijven. Rondom ligt water, daar moeten we altijd overheen en daar hebben we rekening mee gehouden. Sinds de Zuiderzee dicht is, is de Waddenzee niet tot rust gekomen. Dit zijn de gevolgen van het afnemen van stukjes Waddenzee.”
- “We gaan zeilen.”

Afsluiting

Na deze ideeënronde komt Rogier naar voren voor het afsluitend woordje. “We hebben best wat sessies gehad deze week. Iedere sessie hoorden we nieuwe dingen. Ik wil jullie allemaal bedanken. Dit is voor WPD het begin van een reis die nu nog een jaar duurt. We willen voor de zomer het programma van de wensen klaar hebben. Dat gaat nog een aardige klus worden. Zodra dit af is, zetten we het op NatuurlijkBereikbaar.nl.

Ik ga jullie ook een mail sturen met de vraag: op welke manier wilt u betrokken blijven? Ik heb al gehoord dat er de behoefte bestaat om te leren over de vaargeul en elektrisch varen. Misschien gaan we webinars organiseren. Boven alles staat dat we het gesprek met jullie willen blijven voeren.

We ronden nu een fantastische week af waarin we veel geleerd hebben en veel open en waardevolle gesprekken gevoerd hebben. Ik wil Marijke bedanken voor haar rol als dagvoorzitter en Bram voor de productie. Reitse Spanninga, jou en jouw team wil ik bedanken voor het heerlijke eten. Verder wil ik de techniek bedanken en iedereen die deze week een rol heeft gespeeld. Ik wens u een fijne middag met elkaar, bedankt voor uw komst.”